

DECIZIA ETAPEI DE ÎNCADRARE
pentru Strategia pentru dezvoltarea integrată a Zonei Montane
Nr. /2026

Ca urmare a notificării transmise de Agenția Națională a Zonei Montane cu privire la elaborarea „Strategia pentru dezvoltarea integrată a Zonei Montane”, înregistrată la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor cu nr. R/43646/17.09.2025, a analizării documentației depuse, a punerii la dispoziția publicului spre consultare a strategiei la adresa de internet: <https://mmediu.ro/domenii/mediu/evaluare-impact/evaluare-de-mediu-pentru-strategii-planuri-programe/strategia-zonei-montane/> și a consultărilor din cadrul Comitetului Special Constituit din data de 27.10.2025 și din perioada octombrie 2025 - iulie 2026, în baza art. 9 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare, art. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare, și H.G. nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe,

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor **decide:**

„Strategia pentru dezvoltarea integrată a Zonei Montane” nu necesită evaluare de mediu, ca urmare, nu se impune elaborarea raportului de mediu și a studiului de evaluare adecvată și urmează a fi supusă procedurii de adoptare fără aviz de mediu.

Motivele care au stat la baza prezentei decizii sunt următoarele:

a) Caracteristicile strategiei:

Strategia conturează o viziune pentru zona montană până în 2035, fiind menționată și o viziune pe termen mai lung, până în 2050.

Potrivit acestei viziuni, în anul 2035, zona montană a României va fi un teritoriu al oportunităților în creștere, în care peisajele naturale, serviciile publice și inițiativele private se completează armonios pentru a îmbunătăți calitatea vieții locuitorilor și pentru a promova o zonă montană „vie”.

Elemente cheie ale viziunii:

- Reducerea decalajului dintre calitatea vieții rurale și urbane, prin îmbunătățirea accesului la facilitățile sociale și la serviciile publice.

- Caracteristicile naturale ale munților și tradițiile agroalimentare contribuie la prosperitatea comunităților din zona montană.
- Comunitățile montane sunt recunoscute și susținute ca administratori ai tradițiilor și moștenirii montane, precum și a modului de viață apropiat de natură.
- Ecosistemele naturale sunt conservate, îmbunătățite și recunoscute pentru importanța lor națională și europeană.
- Administrațiile locale, societatea civilă și mediul de afaceri lucrează împreună ca parteneri.
- Proiectele și inițiativele de dezvoltare sunt concepute și implementate într-o manieră incluzivă.

Obiectivele Strategiei sunt organizate în funcție de cei cinci piloni care, împreună, constituie viziunea pentru zona montană, până în 2035 și perioada ulterioară. Strategia cuprinde 5 obiective strategice, 15 obiective specifice și 65 de măsuri.

PILONUL I: Comunități multigeneraționale înfloritoare (comunități montane atractive și incluzive)

Obiectivul strategic 1: Creșterea atractivității și incluziunii sociale a orașelor mici de munte și a zonelor rurale pentru comunitățile multigeneraționale

Obiectivul poate fi atins prin eforturile de consolidare a facilităților sociale și a vieții civice și culturale (cu accent pe sănătate, educație și tineret) și prin dezvoltarea unor programe de susținere a veniturilor și de diversificare personalizate pentru comunitățile montane aflate în situații „de risc”.

- **Obiectiv 1:** Îmbunătățirea accesului locuitorilor zonei montane la asistență medicală, educație și alte servicii sociale de calitate în orașele „pivot” și în zonele rurale

Abordare:

- Dezvoltarea serviciilor de bază în orașe „pivot” și în alte zone cheie;
- Utilizarea modelelor de furnizare de servicii digitale și hibride pentru a deservi locuitorii din zonele izolate.

Măsuri:

1.1 Dezvoltarea de centre comunitare de sănătate și asistență socială în orașele „pivot” ale zonei montane

1.2 Înființarea de servicii de telemedicină, de sănătate mobilă și de îngrijire a bătrânilor în zonele montane izolate

1.3 Dezvoltarea de creșe, grădinițe, programe after school și a modelelor de școlarizare inovatoare în zonele rurale montane

1.4 Dezvoltarea de programe integrate pentru atragerea și reținerea lucrătorilor și a profesioniștilor esențiali în orașele mici de munte și în zonele rurale

- **Obiectiv 2:** Îmbunătățirea calității clădirilor și a accesului la utilitățile de bază în orașele mici de munte și în zonele rurale

Abordare:

- Sprijinirea dezvoltării și modernizărilor ecologice de locuințe;
- Dezvoltarea conexiunilor la rețelele de utilități centralizate în zonele mai dens populate;
- Facilitarea adoptării de soluții off-grid în zone mai îndepărtate.

Măsuri:

- 2.1. Sprijinirea instalării de tehnologii off-grid în zonele montane izolate
- 2.2. Extinderea și modernizarea racordurilor la utilități în zonele montane mai dens populate
- 2.3. Îmbunătățirea calității locuințelor în zonele predispuse la risc și în comunitățile montane vulnerabile
- 2.4. Subvenționarea îmbunătățirilor esențiale la clădirile publice

➤ **Obiectiv 3:** Revitalizarea vieții civice și culturale în orașele mici de munte și în zonele rurale

Abordare:

- Sprijinirea antreprenorilor sociali și a altor inițiative civice de tip „sat inteligent”, inclusiv a celor care implică tineri;
- Sprijinirea activităților culturale.

Măsuri:

- 3.1 Sprijinirea dezvoltării inițiativelor de inovare socială ale comunității și a proiectelor de tip „sat inteligent”
- 3.2 Sprijinirea inițiativelor comunitare și a programelor orientate către tineri
- 3.3 Sprijinirea activităților culturale legate de tradiții, patrimoniu montan, diversitate și inovare

➤ **Obiectiv 4:** Sprijinirea economică și protejarea comunităților rurale montane aflate în situații „de risc”

Abordare:

- Dezvoltarea de programe de susținere a veniturilor și diversificare personalizată pentru comunitățile vizate ale populației din zona montană.

Măsuri:

- 4.1 Dezvoltarea unui program de incluziune economică pentru locuitorii din comunitățile montane aflate în situații „de risc”
- 4.2 Sprijinirea fermierilor de subzistență și a gospodăriilor rurale în a-și diversifica veniturile

PILONUL II: : Conectivitatea zonei montane (mobilitate și conectivitate digitală)

Obiectivul strategic 2: Îmbunătățirea mobilității și a conectivității digitale a locuitorilor din zona montană. Obiectivul poate fi atins prin sprijinirea investițiilor în mobilitate și infrastructură și servicii digitale.

➤ **Obiectiv 5:** Asigurarea mobilității locuitorilor în interiorul și în afara zonei montane

Abordare:

- Investiții în infrastructură și servicii de mobilitate;
- Diversificarea opțiunilor de transport durabil.

Măsuri:

5.1. Dezvoltarea serviciilor de mobilitate, cu accent pe facilitarea accesului locuitorilor din zonele montane rurale la orașele pivot și marile centre urbane

5.2. Repararea și dezvoltarea selectivă a infrastructurii de mobilitate verde

- **Obiectiv 6:** Facilitarea accesului la internet a locuitorilor din zona montană.

Abordare:

- Extinderea infrastructurii de internet;
- Facilitarea accesului și dezvoltarea abilităților.

Măsuri:

6.1. Extinderea infrastructurii de internet în orașele mici și în zonele rurale

6.2. Dotarea comunităților cu echipamente pentru acces la internet

6.3. Dezvoltarea competențelor digitale ale locuitorilor din zona montană

PILONUL III: Economie montană verde și competitivă, bazată pe specificul teritorial

Obiectivul strategic 3: Stimularea oportunităților economice din zona montană, valorificând atuurile regionale.

Acest obiectiv se poate atinge permițând economiei montane, în ansamblul său, să prospere, precum și prin dezvoltarea de legături între mediile urbane și rurale, cu accent pe facilitarea „specializării inteligente”, a diversificării și a competitivității.

- **Obiectiv 7:** Dezvoltarea de lanțuri valorice agroalimentare montane profitabile și competitive

Abordare:

- Sprijinirea capacității producătorilor agroalimentari de a aproviziona în mod competitiv piețele (locale), inclusiv prin asigurarea unor volume previzibile și a siguranței alimentare;
- Sprijinirea creșterii valorii adăugate, a diferențierii calității și a producției de produse de înaltă valoare (cum ar fi cele din flora spontană);
- Stimularea cererii de produse agroalimentare din zona montană cu accent pe piața locală și dezvoltarea lanțurilor scurte de aprovizionare;
- Sprijinirea actorilor din sectorul agroalimentar în a accesa subvenții, asistență tehnică și finanțare, prin depășirea barierelor și constrângerilor administrative, de eligibilitate și de capacitate.

Măsuri:

7.1. Îmbunătățirea furnizării de servicii de sprijin în domeniul agroalimentar prin parteneriate și rețele de cunoaștere și inovare axate pe zona montană

7.2. Consolidarea acțiunii colective pentru auto-organizarea lanțului valoric și îmbunătățirea competitivității

7.3. Îmbunătățirea conformității cu siguranța alimentară și comercializarea sustenabilă a produselor din flora spontană

7.4. Extinderea sprijinului direcționat pentru diferențierea calității și comercializarea produselor agroalimentare montane

7.5. Extinderea eforturilor de promovare și de dezvoltare a piețelor de desfacere pentru produsele agroalimentare montane

7.6. Creșterea rezilienței lanțurilor valorice agroalimentare montane și atenuarea schimbărilor climatice, prin adaptarea locală a tehnologiei (echipamente, utilaje de mică mecanizare) și adoptarea de practici îmbunătățite

7.7. Sprijin integral pentru succesorii fermelor montane și pentru agro-antreprenori

7.8. Sprijinirea transferului de teren către fermierii montani activi

7.9. Acordarea de asistență tehnică specifică producătorilor agroalimentari din zonele montane pentru depășirea barierelor administrative și juridice în calea accesului la PAC/PS PAC 2023-2027 și la alte fonduri și tipuri de sprijin din sectorul public

7.10. Extinderea mecanismelor de facilitare a accesului la finanțare a producătorilor agroalimentari

- **Obiectiv 8:** Consolidarea oportunităților economice în bioeconomia forestieră montană (și în bioeconomia non-alimentară în general)

Abordare:

- Creșterea competitivității și rentabilității lanțului valoric al lemnului, cu accent pe adăugarea de valoare produselor din lemn din zona montană;
- Sprijinirea dezvoltării altor activități de bioeconomie și economie circulară

Măsuri:

8.1. Sprijinirea dezvoltării durabile a lanțului valoric al lemnului și al produselor nelemnoase, cu accent pe adoptarea tehnologiilor îmbunătățite, infrastructură și formarea competențelor profesionale

8.2. Consolidarea asigurării calității, a diferențierii produselor și a transparenței pieței pentru lemn și produsele forestiere nelemnoase

8.3. Sprijin pentru cercetarea și dezvoltarea bioeconomiei montane și a economiei circulare

8.4. Stimularea cererii de produse și servicii specifice bioeconomiei montane și economiei circulare

- **Obiectiv 9:** Creșterea ponderii economice a turismului din zonele montane

Abordare:

- Consolidarea eforturilor de branding și promovare a activităților turistice diversificate care valorifică și protejează părțile rurale ale activelor naturale și culturale ale zonei montane;

- Consolidarea eforturilor de coordonare, planificare și sprijinire a dezvoltării infrastructurii, facilităților și serviciilor turistice de calitate și ecologice în zonele montane, în special în orașele mici și zonele rurale, consolidând în același timp legăturile urban-rural.

Măsuri:

- 9.1. Consolidarea actorilor și a eforturilor legate de promovarea turismului montan
 - 9.2. Îmbunătățirea calității serviciilor și modernizarea dotărilor turistice din zonele montane
 - 9.3. Investiții în infrastructura turistică comună, pe baza unei planificări strategice
 - 9.4. Sprijinirea implicării IMM-urilor din mediul rural și din orașele mici în economia turismului montan, cu accent pe legăturile dintre mediul urban și cel rural (aliniat la secțiunea de mai jos privind IMM-urile)
 - 9.5. Planificarea, dezvoltarea și gestionarea durabilă a fluxurilor turistice către orașele mici de munte și zonele rurale
 - 9.6. Anticiparea și atenuarea amenințărilor climatice și a impacturilor sociale și de mediu nedorite ale turismului asupra orașelor mici de munte și zonelor rurale
- **Obiectiv 10:** Dezvoltarea IMM-urilor, a antreprenoriatului și a industriilor de specializare inteligentă în toate sectoarele

Abordare:

- Consolidarea serviciilor de dezvoltare a afacerilor;
- Sprijinirea inovației la nivel de industrie și a îmbunătățirii mediului de afaceri;
- Sprijinirea accesului la finanțare;
- Dezvoltarea unei forțe de muncă aliniate la nevoile pieței.

Măsuri:

- 10.1. Consolidarea serviciilor de dezvoltare și accelerare a afacerilor pentru IMM-urile din zona montană, antreprenori și microîntreprinderi din sectoarele de specializare inteligentă (inclusiv sectorul agroalimentar, silvicultură și turism)
 - 10.2. Facilitarea inovației la nivel de industrie aliniată cu specializarea inteligentă și îmbunătățirea mediului de afaceri
 - 10.3. Stabilirea de scheme și instrumente de finanțare care să vizeze IMM-urile și microîntreprinderile din sectoarele de specializare inteligentă (inclusiv sectorul agroalimentar, silvicultură și turism) din zona montană
 - 10.4. Dezvoltarea de programe de formare profesională și vocațională aliniate la piață, care să implice operatori economici și să atragă competențele tehnice și profesionale solicitate
- **Obiectiv 11:** Valorificarea sustenabilă a patrimoniului cultural și natural din zona montană

Abordare:

- Creșterea contribuției patrimoniului cultural - material și imaterial - și a vieții culturale la dezvoltarea economică, socială și identitară a zonei montane, prin integrarea acestora în turism, agricultură, educație și dezvoltare comunitară.

Măsuri:

- 11.1: Conservarea, restaurarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural construit și a infrastructurii istorice.
- 11.2: Valorificarea patrimoniului cultural imaterial și a tradițiilor locale
- 11.3: Sprijinirea activităților culturale și a implicării comunităților locale
- 11.4: Integrarea patrimoniului cultural în dezvoltarea turismului și a economiei locale
- 11.5: Sprijinirea cercetării, inventarierii și documentării patrimoniului cultural montan
- 11.6: Dezvoltarea competențelor și a formării în domeniul patrimoniului și al managementului cultural
- 11.7: Creșterea capacității comunităților și autorităților locale de a atrage și gestiona fonduri pentru proiecte culturale
- 11.8: Corelarea valorificării patrimoniului cultural cu protecția mediului și adaptarea la schimbările climatice

PILONUL IV: Respect pentru natură

Obiectivul strategic 4: Protejarea și restaurarea integrității, sănătății și rezilienței ecosistemelor montane și a biodiversității

Obiectivul va fi realizat prin protejarea și restaurarea ecosistemelor montane, abordarea poluării mediului și a climei și construirea rezilienței socio-ecologice în fața riscului climatic și de dezastre.

- **Obiectiv 12:** Asigurarea integrității și sănătății pădurilor, pajiștilor și a altor ecosisteme protejate din zona montană

Abordare:

- Îmbunătățirea monitorizării și managementului utilizării pădurilor
- Abordarea factorilor socioeconomi ai utilizării ilegale a resurselor forestiere (inclusiv probleme de compensare ecologică și securitate energetică);
- Sprijinirea silviculturii ecologice;
- Revitalizarea păstoritului montan de mare altitudine;
- Refacerea ecosistemelor deteriorate și degradate.

Măsuri:

- 12.1. Îmbunătățirea monitorizării utilizării pădurilor, a zonării și a urmăririi lemnului, în conformitate cu prevederile Strategiei forestiere 2030
- 12.2. Îmbunătățirea și punerea în aplicare a eco-compensațiilor legate de protecția biodiversității, cu accent pe compensarea adecvată a fermierilor
- 12.3. Sprijinirea utilizării durabile a biomasei energetice în scopul combaterii sărăciei energetice
- 12.4. Sprijinirea adoptării de către proprietarii de păduri din zona montană a practicilor, tehnologiilor și infrastructurii de conservare a pădurilor
- 12.5. Încurajarea revitalizării și adaptării la schimbările climatice a păstoritului de mare altitudine

12.6. Sprijinirea cercetării social-ecologice privind abordările eficiente de restaurare și gestionare a ecosistemelor (în special pentru pajiști și păduri)

12.7. Restaurarea, reabilitarea sau renaturarea ecosistemelor degradate

12.8. Asigurarea gestionării eficiente a ariilor protejate, inclusiv prin participarea civică și comunitară

➤ **Obiectiv 13:** Îmbunătățirea calității solului și a apei și atenuarea schimbărilor climatice

Abordare:

- Îmbunătățirea stării ecologice a apelor de suprafață și a acviferelor și atenuarea eutrofizării în aval, cu accent pe gestionarea apelor uzate și a poluării agricole
- Îmbunătățirea contribuțiilor zonei montane la atenuarea schimbărilor climatice prin mijloacele de sechestrare a carbonului și reducerea emisiilor de GES;
- Remedierea și reconversia siturilor contaminate cu poluanți toxici.

Măsuri:

13.1. Investiții în tratarea apelor uzate rezidențiale, cu precădere în zonele poluate cu nutrienți

13.2. Reducerea riscurilor de poluare și creșterea sechestrării carbonului

13.3. Protejarea și îmbunătățirea mijloacelor de sechestrare a carbonului, cu accent pe creșterea suprafețelor acoperite de arbori și de alte tipuri de vegetație

13.4. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin furnizarea de servicii verzi

13.5. Evaluarea și dezvoltarea oportunităților de finanțare a carbonului în sectoarele montane

13.6. 13.6 Gestionarea integrată a deșeurilor în zona montană

➤ **Obiectiv 14:** Creșterea rezilienței social-ecologice a zonei montane la schimbările climatice și alte riscuri

Abordare:

- Dezvoltarea de planuri și capacități de adaptare la schimbările climatice și de răspuns la dezastre la nivel local și la nivel de masiv;
- Consolidarea educației privind mediul pentru tineri și profesioniști.

Măsuri:

14.1 Elaborarea de planuri de adaptare la schimbările climatice și de urgență în caz de dezastre la nivel local și de masiv (altele decât inundațiile sau incendiile de vegetație)

14.2 Dezvoltarea capacității de răspuns la dezastre în orașele mici din zona montană și în zonele rurale

14.3 Creșterea conștientizării importanței mediului prin programe de pregătire școlară și profesională, precum și prin cerințe de certificare

PILON V: Consolidarea puterii comunității montane (guvernare reprezentativă, în sprijinul cetățenilor)

Obiectivul strategic 5: Consolidarea capacității actorilor zonei montane de a-și determina și urmări propriile aspirații de dezvoltare

Acest obiectiv va fi atins prin crearea de instituții guvernamentale montane și de procese de elaborare a politicilor care să îi reprezinte mai bine pe actorii locali din zona montană și să le susțină valorile și interesele.

- **Obiectiv 15:** Creșterea reprezentării părților interesate din zona montană în elaborarea politicilor relevante

Abordare:

- Întărirea capacității instituțiilor din zona montană de a-și îndeplini rolul și funcțiile;
- Dezvoltarea mai multor căi pentru instituțiile guvernamentale montane și părțile interesate pentru a influența politicile montane (la nivel local, teritorial și național).

Măsuri:

15.1 Consolidarea Agenției Naționale a Zonei Montane și a organelor consultative ale acesteia

15.2 Creșterea rolurilor și capacităților autorităților montane în elaborarea politicilor publice

15.3 Îmbunătățirea mecanismelor de consultare și de participare a părților interesate la planificarea locală și în elaborarea politicilor publice

- **Obiectiv 16:** Promovarea, în cadrul entităților guvernamentale din zona montană, a unei culturi organizaționale orientate către public

Abordare:

- Stabilirea unor mecanisme speciale care să ajute părțile interesate din zona montană să acceseze resurse financiare și să le administreze;
- Dezvoltarea e-guvernării și a altor modele inovatoare de furnizare de servicii administrative care vizează locuitorii din mediul rural;
- Promovarea, în cadrul serviciului public, a unei culturi de sprijin și orientată spre cetățean.

Măsuri:

16.1. Dezvoltarea, în cadrul administrației locale și a agențiilor guvernamentale relevante, a unei culturi organizaționale orientate către public

16.2. Dezvoltarea și testarea modelelor de e-guvernare și a altor modele inovatoare de furnizare de servicii administrative pentru locuitorii din zonele montane rurale și izolate

16.3. Stabilirea de mecanisme specifice pentru a sprijini locuitorii zonei montane să acceseze finanțări publice și resurse tehnice disponibile, precum și să gestioneze cerințele administrative

b) Aspecte de mediu relevante:

- Strategia analizată **nu conține** un ansamblu semnificativ de criterii și de modalități pentru autorizarea și pentru punerea în aplicare a unuia sau mai multor proiecte care ar putea avea

efecte semnificative asupra mediului și nu asigură resursele necesare pentru implementarea proiectelor;

- Strategia analizată nu va avea impact negativ semnificativ asupra integrității ariilor naturale protejate și nu necesită parcurgerea procedurii de evaluare adecvată.

Punerea în aplicare a măsurilor și acțiunilor descrise în cadrul acestei strategii pentru atingerea obiectivelor propuse, în special în ceea ce privește realizarea de lucrări/intervenții asupra cadrului natural se va face cu respectarea prevederilor Legii nr. 292/2018 *privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului*.

c) Informarea și consultarea publicului

Accesul liber al publicului la informație s-a realizat prin:

- Anunțuri publicate de titular în ziarul "Anunțul de mediu", în data de 16.09.2025 și 19.09.2025 privind elaborarea primei versiuni a **Strategiei pentru dezvoltarea integrată a Zonei Montane**.
- Documentația depusă a fost accesibilă spre consultare de către public pe toată durata derulării procedurii de reglementare la sediul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor și la sediul Ministerului Antreprenoriatului și Turismului.
- **Strategia pentru dezvoltarea integrată a Zonei Montane** a fost publicată pentru consultare publică pe site-ul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, la secțiunea special destinată acestei proceduri, link: <https://mmediu.ro/domenii/mediu/evaluare-impact/evaluare-de-mediu-pentru-strategii-planuri-programe/strategia-zonei-montane/>
- De asemenea, strategia a fost publicată și pe site-ul Agenției Naționale a Zonei Montane, link: <https://turism.gov.ro/web/wp-content/uploads/2022/11/SNRDT-actualizat-var-pt-HG-2023-2035.pdf>

Titularul este obligat să informeze autoritatea de mediu în cazul în care propune modificări care ar putea avea efecte semnificative asupra mediului, conform art. 5, alin. (3) lit. b) din HG nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe.

Prezenta decizie poate fi contestată în conformitate cu prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

SECRETAR DE STAT
Raul Călin POP

Avizat,
**Direcția Generală Evaluare Impact,
Controlul Poluării și Schimbări Climatice**
Director General Dorina MOCANU

Direcția Biodiversitate

Director, Anca CRĂCIUNAȘ

Director General Adjunct,
Lăcrămioara CHIOARU

Șef Serviciu Evaluare Impact,
Anca APREUTESEI

Elaborat: Camelia HINTEA, consilier

Liliana Vîrtopeanu, consilier

Proiect